

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут“

Beograd
www.beograd.rs
Grad Beograd

Удружење
pedijatara Србије

www.roditej.org

DA LI STE ČULI
? bebu ?
KAKO DA ZAŠTITITE VAŠU

Šta je pneumokokna bolest

Knjižica o bolesti,
informacija za RODITELJE

Pitajte Vašeg pedijatra o mogućnostima
zaštite od pneumokokne bolesti

Da li ste znali....

Da je pneumokokna bolest vodeći uzročnik ozbiljnih oboljenja kod dece u svetu?¹

Bolest obuhvata spektar infekcija izazvanih bakterijom *Streptococcus pneumoniae* (pneumokok).

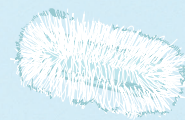
Procenjuje se da *S. pneumoniae* godišnje usmrti blizu pola miliona dece mlade od 5 godina.²

Kako se prenosi pneumokokna bolest?

Bakterije se najčešće prenose kašljanjem, kijanjem ili dodirivanjem predmeta koji ih sadrže na sebi, a potom unosenjem u organizam preko usta ili nosa.³

1. <http://www.cdc.gov/pneumococcal/about/infection-types.html> Date of last access:12.03.2014
2. World Health Organization. Pneumococcal vaccines WHO position paper – 2012. *Weekly epidemiological record* 2012; 87:129-44. Available at: http://www.who.int/wer_2012wer8714.pdf (Last accessed May 2014).
3. http://www.ninds.nih.gov/disorders/encephalitis_meningitis/detail_encephalitis_meningitis.htm#174313083 Date of last access:12.03.2014

Šta je pneumococcus?¹

S. pneumoniae može da izazove ozbiljna životno ugrožavajuća stanja kao što su:

- **meningitis** (upala tankih ovojnica mozga i kičmene moždine)
- **pneumonija** (upala pluća)
- **bakterijemija/sepsa** (infekcija krvi)

Ovi tipovi infekcija nazivaju se invazivne pneumokokne bolesti (IPB)

Invazivne pneumokokne bolesti (IPB) ^{1,2,3}

Invazivna pneumonija

Pneumonija je najčešći uzročnik smrti u svetu kod dece mlađe od 5 godina.

Simptomi obično uključuju drhtavicu, jezu, visoku temperaturu, znojenje, ubrzano disanje, bolove u grudima i mišićima, slabost i kašalj kojim se izbacuje gusta, zelenkasto-žućkasta sluz.

Pneumokokni meningitis

U posebnom riziku su deca mlađa od 2 godine.

Posledice pneumokoknog meningitisa mogu biti teške od gubitka sluha do oštećenja mozga.

Simptomi meningitisa uključuju groznicu, tešku glavobolju, povraćanje, osetljivost na svetlost, ukočen vrat, mišićni bol, omamljenost, otežano buđenje i osip koji ne nestaje pod pritiskom.

Pneumokokna bakterijemija

Simptomi uključuju groznicu, glavobolju i bolove u mišićima.

Da li ste znali?²

- 75% svih slučajeva IPB i 83% pneumokoknih meningitisa se javljaju kod dece mlađe od 2 godine.

1. <http://www.cdc.gov/pneumococcal/about/infection-types.html> Date of last access: 12.03.2014.
2. Pneumococcal vaccines WHO position paper, 2012; WER No. 14, 2012; 87: 129–144.
3. http://www.nlm.nih.gov/disorders/encephalitis_meningitis/detail_encephalitis_meningitis.htm#174313083 Date of last access: 12.03.2014.

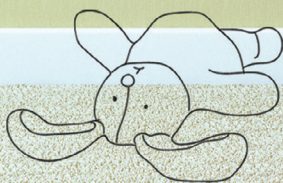
Neinvazivne bolesti

S. pneumoniae može da izazove i manje teške, ali značajno češće neinvazivne bolesti kakve su otitis media (zapaljenje srednjeg uha), sinuzitis (zapaljenje sinusa) i bronhitis (zapaljenje bronhija).¹

DA LI STE ZNALI²

Infekcija srednjeg uha je bolna, i u nekim slučajevima dovodi do gubitka sluha²

Do 80% dece će imati najmanje jednu infekciju srednjeg uha do trećeg rođendana?

1. <http://www.cdc.gov/pneumococcal/about/infection-types.html> Date of last access: 12.03.2014.
2. Cripps et al / Vaccine 2005; 23: 2304-10.

Neinvazivne pneumokokne bolesti - simptomi^{1,3,4}

DA LI STE ZNALI?

da će do treće godine 80% sve dece imati barem jednu epizodu, a da će više od jedne trećine dece imati ponavljane infekcije (3 ili više epizoda tokom jedne godine)?

Otitis media

Otitis media (zapaljenje srednjeg uva) predstavlja jedno od najčešćih bolesti u detinjstvu. Ponavljane infekcije mogu ponekad da rezultuju hirurškom intervencijom.

Simptomi uključuju nemir, bol, groznicu i simptome slične gripu (crvenilo grla, prolazni gubitak sluha i oticanje gnoja iz uva ili ušiju).

Sinuzitis

Sinuzitis je infekcija malih, vazduhom ispunjenih, šupljina unutar kostiju lica i čela. Akutni sinuzitis se najčešće razvija brzo, nakon prehlade ili gripa. Simptomi uključuju bol i osetljivost sinusa, zapušten nos ili visoku temperaturu.

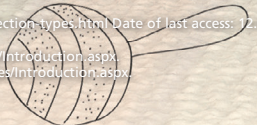
Bronhitis

Bronhitis predstavlja infekciju glavnih vazdušnih puteva (bronha) u plućima. Obično se javlja zimi, a često razvija nakon prehlade, zapaljenja grla ili gripa.

Glavni simptom bronhitisa je kašalj koji može biti praćen žućkasto-sivim sekretom.

1. http://www.cdc.gov/pneumococcal/about/infection_types.html Date of last access: 12.03.2014.
2. Cripps et al Vaccine 2005; 23: 2304-10.
3. <http://www.nhs.uk/Conditions/Sinusitis/Pages/introduction.aspx>
4. <http://www.nhs.uk/Conditions/Bronchitis/Pages/introduction.aspx>

Kako se leči pneumokokna bolest?¹

U lečenju pneumokoknih infekcija se uobičajeno koristi antibiotska terapija. Penicilinski antibiotici su lekovi izbora za invazivne pneumokokne infekcije, ali se neosetljivost bakterija na njih tokom poslednjih godina povećala.

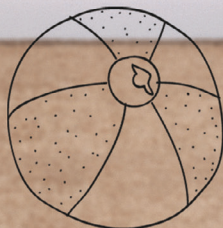
Vakcinacija protiv pneumokokne bolesti

Lečenje pneumokokne bolesti postaje sve teže zbog neosetljivosti bakterija na delovanje antibiotika – njena prevencija vakcinacijom postaje sve važnija.

Prema Svetskoj zdravstvenoj organizaciji (SZO) – od svih javno-zdravstvenih mera – vakcinacija ima najsnažniji uticaj na smanjenje broja novih slučajeva pneumokokne bolesti.

**UVEK
KONSULTUJTE
Vašeg lekara
ukoliko se Vaše
dete oseća
loše.**

Da li pneumokokna vakcina izaziva reakcije?¹

Neželjene reakcije na vakcinu su očekivane i blage. Najčešće su:

- Bol
- Otok i crvenilo na mestu uboda
- Temperatura
- Iritabilnost
- Pospanost
- Gubitak apetita

Da li koristi pneumokokne vakcine nadmašuju rizik za moje dete?^{1,2}

S. Pneumoniae je izazivač ozbiljnih, životno ugrožavajućih oboljenja. Pneumokokna vakcina je umanjila, ali ne i eliminisala, rizik od pneumokoknih infekcija. Iako se pojava bolesti smanjila, nisu nestale. Kada je Vaše dete vakcinisano, nije samo da je Vaše dete zaštićeno, već je to zaštita za celu zajednicu.

Pitajte Vašeg pedijatra o vakcinaciji Vašeg deteta protiv pneumokokne bolesti.

1. WHO position paper, 2012.
2. CDC. Parent's Guide to CHILDHOOD IMMUNIZATIONS. <http://www.cdc.gov/vaccines/pubs/parentsguide/> Date of last access: 12.03.2014.

Neželjena dejstva treba prijaviti.

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
Др Милан Јовановић Бату

Beograd

www.beograd.rs

Grad Beograd

Удружење
pedijatara Србије

RODITELJ
www.roditelj.org

